СЕМЕ
НЕ КРАДИ

СУМНА КОМЕДІЯ В 1 АКТІ.

написав

РОМАН СУРМАЧ.

НАКЛАДОМ УКРАЇНСЬКОЇ КНИГАРНІ
850 Main St. — Winnipeg, Man., Canada.

PRINTED IN CANADA

СЕМЕ
НЕ КРАДИ

СУМНА КОМЕДІЯ В 1 АКТІ.

написав

РОМАН СУРМАЧ.

ЗБІРКА
ВАНА ЛУЧКОВА

НАКЛАДОМ УКРАЇНСЬКОЇ КНИГАРНІ
850 Main St. — Winnipeg, Man., Canada.

ОСОБИ:

МОТЬО ПАРХЕНБЛІТ.
СУРА, — його жінка.
ЛЕЙБУСЬ, — мале жиденя.
ВІЙТ, СЕМЕН, ТАРАС } селяне.
ІВАН, — господар із сусіднього села.
ТАНАС, — жидівський грубопал.
ЦИГАН.

(Діється в корчмі).

Сцена представляє корчму. На столику в куті — дві, три побиті фляшки і два келішки, горнець з табакою і що можна умістити більше. На боці алькир. На середині сидить малий Лейба, на колінах тримає недобите горня, в одній руці ложку. Танас хропе на лаві. Мотьо коло столика кивається як при борухах.

ТАНАСКО: (через сон). А то непорадна тяжка година з тими жидами!

МОТЬО: (відвертається.) Кіксте а ґой! Ну, таке просте ґой, оно мені в грубу палить, оно корчме підмете, оно курку пасе, корові дасть їсти — ну і оно на моє лавке сміє писок роззявити! Тфу, а бегайме (обертається і борухи дальше бормоче.).

ЛЕЙБА: Тате, ех віль а лейких!

МОТЬО: Ша Лейбуньо, ша! Іди до алькир до мами. Суре, Суре — нім же а Лейбуньо! (дальше кивається).

ЛЕЙБА: (вже не плаче а реве). Тате ех віль а лейких.

МОТЬО: Вуже шрайст ді — що ти кричиш? ді паскідник, ех ґеб дір а пач — я тобі набю! ша! Ну, що я маю робити з моє Суре — воно таке мудре, таке мудре, воно дівкою служило у рабін! Тепер то цілий день слова не скаже, тілько голо-

вою кивас як сам рабін! Воно слабе, дуже слабе, з тої турботи ну, та є чого: наші хлопи не хоче до корчми ходити.

ЛЕЙБА: Тате, ґевалт! ех віль а лейких!

МОТЬО: (розлючений лапає жидення, валить йому пару разів рукою понизше плечей). А гаст ді, а маєш, Суре, щоби тебе шляк трафило! (викидає Лейбу до алькиря), а гаст ді! (стає на середині сцени). Що я бідне маю робити, що я маю робити! Хлоп вже бромф не пє, ледво часом пиво хто потягне, музики не вільно робити, як би не інтерес другий — то я би здохло, певно здохло!

ТАНАСКО: (через сон). Бодай тя уже покрутило!

МОТЬО: (аж підскакує). Що то Танаске каже — ну! (підбігає до нього і термосить ним). Танаске — ти свиня! вставай, вже рано, вставай, марш до корови — ти чуло?

(Танаско через сон витягається, розкладає руками і в саме лице палить жида. — Ай!).

МОТЬО: Ґевалт, забиває, ай вай, ай вай! Суре, кімже!

СУРА: (в алькирі). Вусі же?

МОТЬО: (вже з середини сцени). Танаско злодій, він мене хотіло на писок бити! Ну, ну,

роби що з таке ґой, оно спить на моє лавке і своєю рукою на моє писок бє!

ТАНАСКО: (сів на лаві). Та чого верещиш Мотю, га?

МОТЬО: Бодай ти сказилося, ти дурне Танаске! Чого ти спиш, як корова не спить і курки не спить! Що ти собі думаєш? що ти є?

ТАНАСКО: Що я, що я є? Можем не господар? Запитай ціле село, на чиїй обитації сидить шинкар Мотьо — а кожний скаже, що на Танасковім! Ту моє "поседзение" — я ту родився!

МОТЬО: Ну, ну, напасть на гладке дороге! Я тобі казало пропити того хата? Мені горівки нич не коштує? А ти пило і пило і мокло в горівці! Ти памятаєш, ти раз аж ціле десять москалі зжерло!

ТАНАСКО: Аби тебе пархи зжерли жиде! Давай горівки!

МОТЬО: Я знаю, ти би випило і кварту, та борг вже небіщик, вже зробив англьойф!

ТАНАСКО: Та що порційки — не даш?

МОТЬО: Було вчера не пити! Ми зробили згоду, правда?

ТАНАСКО: Та ніби правда.

МОТЬО: Я тобі мало дати три порційки на день: рано, вечер і в полудне. Ти маєш води при-

нести, в грубки на шабес напалити, корову пасти, корчму замітати. А як ти собі одного дня напеш за три дни, то я тому невинно.

ТАНАСКО: А за тоту курку, що я приніс, га?

МОТЬО: Що мене курки обходять, що я? Я знаю курки? Ти принесло, я заплатив три порції гарак? Мені нич до того, звідки ти взяло курки? Може тобі небішка мама курке дало, може курка саме прийшло і сказало: ти Танаско возьми собі мене, бо тобі тра гарак попивати!

ТАНАСКО: Ну, ну, ти штудерний жид, знаю я тебе!

МОТЬО: Може тобі в мене кепско? я добрий жид не правда? я мало на згоде, що ти має під лавке спати, а я тобі позволяю на лавки храпати. А як жінка моя Суре яйця варило, то ти може не дістало ціле росіл з яйце? що? А як ти патики рубаєш, то ти тільки сокирою махаєш, а я сам за тебе гепаю! Ти йди до корови, а як прийде твій час, на другий тиждень, то я тобі дам порційку (відвертаєся і бормоче).

ТАНАСКО: (до себе) Як же без порційки до корови йти. Гм! (голосно) Мотю!

МОТЬО: Ну, що хочеш — скаженина на тебе, ти дурне Танаско!

ТАНАСКО: Мотю, аби ти знав, яку Яким має красну гуску, така, сам смалець!

МОТЬО: Ну, ну, що мені з того, що оно має!

ТАСКО: Та, ніби, аби була порційка, то я би тее, ти знаєш вже, а завтра шабас... Ну, дай порційку.

МОТЬО: (відвертаєся). Ти Танаско аби здохло, то я тобі порційки не дам. Гуски, то моя Сури на смалець би здалося. Ну як тобі хто подаруе гуске, аби ніхто не бачило, то я за гуски дам пять порційки. А наперед я нічо не даю! А пек! Іди собі до корови (відвертаєся).

ТАНАСКО: (до себе). А я такой порційку би випив (голосно) Мотю, та дай шматирку, та дай, я відроблю, ну та дай!

МОТЬО: (зі злостію) Ти не бачиш, що я боруxи кажу, я тобі не казало, іди до корови (бере його за карчило) ти не будеш іти — марш мені — а зой! (викидає його за двері, вертає на середину сцени) Ай вай, я задихалося, мало мені шляк нівроку не трафить! Ай вай! Я знаю, що я роблю! Як я йому буду дати порційку, то воно забуде на гуске, а тото гуске від Яким — то нівроке гуске! Тото Танаске має голову, воно так украде, що ніхто не знає коли. А я собі кулю. У наше віри, — то не є гріх, бо то все, що хлоп

має, то есть наше жидівське! Хлоп нехай на жида робить — бо хлоп, — то ґой, а жид то пан на ціле світ! Тілько що тото хлоп не знає жида шанувати, прийде такий собі в кожух просто зі села і каже до мене: ти! Що то є ти? Мені належиться "пан арендар". Таки а зой. Тото гуске, від Яким то дурне, з неї буде шмальц тай тілько. Але щоби тамте друге удалося; вже друге ніч, ніхто не дає знати. Ну, а як цигана злапають, то нехай лапають; за себе, то я не маю ніякий страх (за сценою чути голос Лейби). Тате, тате, ех віль а лейких.

МОТЬО: Ша любуню, ша! Сури, ґіб же Лейбуні а лейких, медівник! То таке добра дитина, тілько тоті хлопи страх не добре, таке подуфальне! Воно инакше не скаже тілько "ти", що воно знає, який жид гонір має!

(за сценою голос Танаська — співає).

Мотьо пан, Мотьо пан,
Його Сура пані,
Жиденята то панята,
А ми їх піддані!

МОТЬО: Що то є, що Танаско співає!

(За сценою як перше ТАНАСЬКО повтаряє то саме).

МОТЬО: Ай вай (ласкає пейси), яке то сліч-не! Танаски, Танаски — ходи сюда!

ТАНАСКО: (входить і стає у порога) Та чого вам, пане арендарю?

МОТЬО: (цмокає) Пане арендарю! Видиш Танаске, що ти маєш розум, ти знаєш, що кому належиться! Слухайно Танасю, що ти таке слічно співало? Заспівай мені єще раз!

ТАНАСКО: Та як співати, коли в горлі засохло!

МОТЬО: (підбігає і наливає йому порцію) На випий собі, випий! То я, я, твій пан арендар тебе частую, то за дурно. Ну випий собі еще один і заспівай як то було!

ТАНАСКО: Можна і заспівати. (Співає, переступаючи з ноги на ногу).

Мотьо пан, Мотьо пан,
Його Сура пані,
Жиденята то панята,
А ми їх піддані!

МОТЬО: То таке ладне, дуже ладне. — Сурці, Лейбе, кімцігер, зараз ходи ту! (виходить Сура і Лейба).

МОТЬО: Сурці — герщт міх, слухай на мене-Танаско, воно знає а зой зінґен — так співати, ну Танаско напий собі (наливає) і співай.

ТАНАСКО: (пє і співає, жиди плещуть в долоні, потім всі разом еще раз співають, а Мотьо ро-

бить ногами гіф, гіф, тримаючи фляшку до гори).

МОТЬО: Ай вай! дусі а ґіт! Як би мене хто смальцем гусячим посмарував. Ну, ґейже Сура іди, куґель печи, а ти Танаско слухай. (Сура відходить, Лейба тримаючися її спідниці іде за нею). Я тобі дало порцію і дві і три! Я тобі буду еще дати, та іди тепер в стебло спати, а ту певно з полудня прийде війт і люде за тютюном, то я тебе буду кликати, ти будеш їм также заспівати — а я тобі дам ціле кватирке гарак і ціле шустке за то! Ну, ну, іди Танаске іди!

(За сценою голос Сури): Моте, кімці гер! (Мошко іде до алькиря).

ТАНАСКО: Або я дурний іти в стебло. От тут під лавою ляжу та накриюся мішками, чорта зїсть жид, а не побачить.

(Лізе під лаву і накриваєся мішком. МОТЬО виходить, оглядаєся на пальцях всюда, глядить в вікно, виходить через головні двері, вертає, замикає двері на засувку, вертає до алькиря, по хвили виходить, за ним ЦИГАН. Мотьо стає коло вікна. Циган бере фляшку зі столика, глядить до світла на ню і зачинає дудлити.).

МОТЬО: Як ти мене перелякало! В біле день лізе, ай вай, я трясуся ціле!

ЦИГАН: Дурний ти жиде! Я еще о північ прийшов і сховався в твоїх коноплях. Ані пес не

брехнув. А тепер вскочив в сіни і під жолуб. Бачу нікого нема.

МОТЬО: Ну, ну, аж мені страх і подумати!

ЦИГАН: Та мушу десь подітися, бо там ціле село на ногах.

МОТЬО: Кажи, як пійшло?

ЦИГАН: По нашому. У війта підкопалисьмося до комори, до чиста все забрали. Єще дурень гроші і коралі тримав в скрині.

МОТЬО: А кілько того грошей було?

ЦИГАН: Твій шваґруньо Лейб Герш ліпше знає, бо зараз сховав за пазуху, (бере другу фляшку і пє). У паламаря забралисьмо цілої пів свині.

МОТЬО: (сплюнувши) Тьфу, а хазер, трайф!

ЦИГАН: Але краджені гроші не трайф, що?

МОТЬО: Най вже буде і хазер, для вас хазер, а для нас жидки грошей щоби як найбільше.

ЦИГАН: А в Івана Загородного вкралисьмо коні, як галки, буде сотка за них, аж ну!

МОТЬО: А де коні?

ЦИГАН: Герш Лейб післав до старого Хули, там ніхто питати не буде.

МОТЬО: Таки а зой! Хула то моє Сурки тато, то таке мудре чоловік, то такий святий...

ЦИГАН: (перебиває) Злодій...

МОТЬО: Тьфу на тебе!

ЦИГАН: На свою маму тьфукай. А мені жиде їсти, і то богато, і шити еще більше. Казав Герш Лейб, щоби я у тебе переспдів до ярмарку, а по ярмарці пійдемо десь аж за десять миль на якусь церков.

МОТЬО: Ти іди до пивниці, там за старе скрині від бараболі є солома. Тілько з люльким курити не можна. Я тобі там дам горівки і хліб і чесник і барабольки, а ти, — сиди тихо. Слухай любуню, там стоїть бочки з горівки, ти її не рухай!

ЦИГАН: Або чому ні, що?

МОТЬО: Як я тобі кажу не рухай, то вже, я там кинуло вапно і тютюн і дурнійка трохи, то нехай воно собі не каламутить, бо то має бути цімес для тих пару піяки, що еще нівроки в селі лишилися!

ЦИГАН: А твій Танаско, що?

МОТЬО: Ну, свиня, що має бути? А оно тебе не бачило?

ЦИГАН: Або я дурний, чи що? Можеби його коли взяти?

МОТЬО: Воно принесе курки і гуски, але на інтерес, не є добрий. Він дурний! Наше хлоп зі села, то воно на великий злодій до нічого. Він Танаско, випило порційки і пішло спати в солому (глядить в вікно). Ай вай, ідуть хлопи! Іди до

пивниці — а бочки не руш, я тобі сам дам гарак!

(Циган іде до алькиря, жид відсуває двері і зачинає коло столика борухи відправляти; входить: Війт, Семен, Тарас).

ВІЙТ: А ти жиде, єще борухи відправляєш?

МОТЬО: Ай вай, які гостеньки, нівроку, які гостеньки! Пан начальник, пан Семен і пан Тарас, як я тішуся. Сурки кім а гер, постирай лавки, сідайте.

(Сурка виходить, Лейба тримається її спідниці, палець в носі, жидівка лави стирає і відходить. Лейба стоїть серед хати. Сідають).

МОТЬО: Ну, ну, може горівки по келішку, може гарак, маю пиво, ай вай, сам рабін не пє таке пиво, дуже на смак таке пиво. Може вишняк, селедці, москаль...

ВІЙТ: Не розбивайся жиде, бо з нас не вторгуєш. Давай табаки, тай тілько!

МОТЬО: Ай вай, чого ви не ласкаві на мою біду. Ніхто не пє, ніхто не пє, що я маю робити!

СЕМЕН: А якось живеш жиде!

МОТЬО: Яке то життє, то не єсть життє, то страшна мука. Прийде шабас, та ані курки, ані качки, нема що до губи взяти.

ТАРАС: Ей жиде! якось не дуже тоту біду видно. Єще хліба не ідеш жичити.

МОТЬО: То мені вже так Бог дає. Я молюся і день і ніч і моє Сурке, її вже губу замуровало, воно все тілько пацір, наш жидівський пацір. (стає за столиком).

СЕМЕН: А чули ви пане начальнику, що тамтої неділі в — — (сказати яке сусідне село) обікрали церков?

ВІЙТ: Говорили мені шандарі! Вже кара Божа з тими злодіями! Що робити? Та то чоловік ні життя, ні маєтку не певний.

МОТЬО: Я ціле ніч, то не сплю! Я так боюся за тото злодій. Ну, як не боятися, воно прийде з велике ніж, заріже мене на смерть і Сурки і бахури і каже собі гроші дати. А звідки я бідний жид возьму гроші? А потому горівки випе, подушки возьме, і що я зроблю з дітьми і жінки?

ТАРАС: У нас якось спокійно еще, але треба берегчися. Правда часами пропаде курка, або сокира, та то вже свого приховку злодій возьме.

ВІЙТ: Ти жиде пантруй добре свого Танаска, бо щось мені видиться, чи то не він в лиса бавиться, та чужі курки потягає.

МОТЬО: (вибігає на середину). Пане вуйце, як би я дізналося, що Танаско щось вкрало, то я би йому зуби повибивало. Я чуже праці дуже шанує, я є добрий жид. Наша ціла хамелія —

то святі люде, — мій шваґер Лейб Ґерш — то на ціле місто знаний. У мене злодій не має що робити.

СЕМЕН: Так і має бути! Бо деж то коли чував хто за такі злодійства — та то нема тижня, щоби не було нового розбою.

ВІЙТ: Що жандарі нашукаються. І слід пропав за злодіями! Десь уміють прятатися!

МОТЬО: (за столиком): Щоби то коли таке злодій заїхало до мене до корчми, я би летів на село і кричав: ґевалт! ґевалт! на моє корчме сидить злодій, ґевалт. Тоби люде прийшли і звязали його! Ну, пане вуйце, зробіть мені початок, я вас прошу, може вишняк, ну?

ВІЙТ: Відчепися жиде, пантруй свого (під лавою чути, що щось рухається). А там під лавою пес рухається чи що? (штуркає палицею).

МОТЬО: Ай вай, який пес, ту нема пес?

ВІЙТ: Аво щось лежить під мішками.

МОТЬО: Ай вай, може то злодій, ґевалт (утікає від столика, всі встають, Тарас палицею штуркає — Танаско скидає мішки і вилазить).

ТАНАСКО: Сказив бисьея жиде, продрімати не дасться доброму чоловікови!

ВСІ (крім Мотя і Лейби, що утік до алькиря): Ха, ха, ха, а то злодія знайшов!

МОТЬО: Чого ти Танаско там лізло, чого?

ТАНАСКО: Як то чого? а преціньмимаєм згоду, що я маю під лавою спати.

СЕМЕН: Добра згода! (всі сідають і Танаско край лави).

ВІЙТ: Не встид тобі Танаску, не сором, от колись то твоя була хата, а тепер як пес вилягуєшся під жидівською лавою.

ТАНАСКО: Та так, моя була обитиція, моя, таки моя. Мотьо взяв, єще і горівки не хоче дати. Мотю дай же порцію.

МОТЬО: Та ти знаєш, що я твоє кривди не хочу. Я дам, чекай — ти памятаєш, що я сказало? ну, ну, чекай!

(Входить Іван з сусіднього села, за ним кількоро людей).

ІВАН: Помагай Біг! А я таки до вас начальнику.

ВІЙТ: Витайте! Ну! шо чувати?

ІВАН: Біда! Та в нашому селі до чиста злодії все спльондрували.

ВСІ: Господи, що ви кажете?

ІВАН: Та правду кажу. У війта підкопалися під комору, забрали шматтє, сало, три кожухи, розбили скриню, взяли коралі, що вартували сто срібла і три десятки грішми. У паламаря вита-

щили пів пацюка, що йно 'го заколов вчера до спілки, а у Івана, нашого кума також коні взяли.

ВІЙТ: Що, молоді коні?

ІВАН: А як! З двора пан давав 19 десяток. за них!

ТАРАС: Бійтеся Бога здоганяти треба!

ІВАН: Здоганяй вітра в полі! Є слід до ріки, потім бовхнув в воду і хто знає куда на право чи на ліво. Та люде порозбігалися, а я таки тут до вас, абисьте давали око, може який слід є.

СЕМЕН: Та в нас і без того пильнуєм, бо самі чимало лякаємся.

МОТЬО: Видите, яке то нещастте велике, як той Танаско зарухалося як пес під лавке, я вже думало, що мене злодій вже ріже. Таке то правда поміж нами жидками нема злодія!

ВІЙТ: Жартуй здоровий, що жид то циган і тілько.

МОТЬО: Що ви таке кажете, Мотя слухайте, я вам говорю — ех зуґ ех! Ви всі не умієте жида пошанувати. Пане вуйце знаєте, той Танаско, він ніби дурний, а він знає таке співанке заспівати, що і сам рабін ліпше не скаже! Послухайте тілько, я вас дуже прошу.

ВІЙТ: Та відчепися згидо, нам людське нещастте на голові — а той мені співати хоче.

МОТЬО: Але пане начальнику, прошу вас, то таке святе правда воно співає, що аж ну. Йой яке воно мудре!

ВІЙТ: Та про мене, нехай співає тоту правду.

МОТЬО: Ну Танаско, (тягне його на середину) заспівай, ти знаєш як! Сурцині, Лейбині, кімці гер! нуже.

СЕМЕН: Одурів жид, чи що?

МОТЬО: Ну, ви тільки послухайте, чи ви коли чули таке мудре слово. То вже Танаскови сам Бог наслав таке. Ну Танаске співай!

(Сура і Лейба стають на порозі).

ТАНАСКО: Та як, за бездурно співати?

МОТЬО: (наливає йому горівку) Ну, випий, на!

ТАНАСКО: Мені кватирка належиться і шустка.

МОТЬО: То буде потому, а тепер я тобі частую!

ТАНАСКО: (випив) гм, гм, зараз.

МОТЬО: Ну слухайте, нівроку, таке мудре слово.

ТАНАСКО (співає):

Мотьо пес, Мотьо пес
Єго Сура сука,
Жиденята то песята!
Не велика штука!

ВСІ: Ха, ха, ха, а то мудре слово!

МОТЬО: То не тото пісня, ти злодій, що ти співало?

ТАНАСКО: А я инакше не знаю. (сідає на лаві).

МОТЬО: Бодай ти сказилося, ти свиня, ти ґалґан!

(Всі сміються сердечно, Мотьо за столиком пейси рве).

ВІЙТ: Е, добре нам сміятися з мудрого жидівського слова, але тут біда, нещастте на людях.

ІВАН: Наш війт каже, що сам хотяй втратний дасть десятку, аби злодіїв тілько найти.

СЕМЕН: Чуєш Танасю! Скілько би то було горівки і гараку за десятку.

ТАНАСКО: Жиде, давай кватирку і шустку, така була згода!

МОТЬО: Я тобі хороби буду дати а не горівки, ти мені махай з моєї корчми, ти злодій!

ТАНАСКО: Що? ти мене будеш кривдив, мене, на моєї обитації? Ти злодій сам, а не я!

МОТЬО: Пане вуйце, чуєте, воно мене злодієм називає, мене арендаря...

ТАНАСКО: Абось не злодій? Люде, ідіть до пивниці, там сидить циган, що крав тої ночи і коні і кожухи. То спільники!

МОТЬО: Ґевалт, що він каже, воно здуріло!

ТАНАСКО: А що чуєш! Може не був тут циган, що йно нерозказував за все, не казавєсь йому йти до пивниці, і горівки з бочки не пити? а коні у Хули є, я все чув під лавою!

МОТЬО: Ай вай воно здуріло! Чекайте, я йому води принесу, воно сказилося! (хоче йти до алькиря).

ВІЙТ: Стій! (хватає жида за рукав). Ану люде, до пивниці!

(Іван, Тарас і єще двох вибігають).

МОТЬО: Пане вуйцє, що ви робите, що ви хочете від мене, я нічого не знаю.

(Сурка і Лейба вибігають і кричать:)

Ай вай, ай вай!

ТАНАСКО: А Лейб Герш, то твій спільник, у нього гроші є і коралі.

МОТЬО: То не правда! Ти сам злодій, ти курки крало!

ТАНАСКО: А тобі приносив!

ВІЙТ: Вже ми йому самі дамо і десять курки за то, що сказав правду.

(За сценою чути голос): Єсть, єсть, взяти злодія!

ВІЙТ: А що Мотю, єсть, чекайже тепер!

(Жиди сковичать голосно: ай вай).

(Відчиняються двері, люде вводять звязаного цигана).

ТАРАС: Єсть пташок, ножом хотів мене проколоти!

ВІЙТ: Жида, жидівку, звязати! (Вяжуть.) А ти пташку (до цигана) співай. Ми вже все знаєм. І за Лейб Герша і за Хулу.

ІВАН: Підошви йому припечи, очи конокрадови випалити, все виспіває: Гей буком його!

ЦИГАН: Ой, тілько не бийте, все скажу.

ВІЙТ: Ти підкопався під комору?

ЦИГАН: Було нас більше! От той жид і його жінки тато Хула і Гершко, — вони намавляли до всего, а ми крали. Коні суть у Хули, а гроші і кожухи і коралі Гершко забрав.

ТАНАСКО: Видиш жиде, то за мою шустку! Я собі знайду другого жида, а з злодіями тримати не буду.

ВІЙТ: Ти Танаску дістанеш надгороду і коби хотів ти покаятися і присягнути на горівку, то бу либи з тебе еще люде. А злодіїв ведіть до канцелярії, зараз післати по шандарів, найдем ми в тій корчмі чимало чужого добра.

(Жиди вайкають, цигана виводять. Танаско бере Мотя за карчило, веде до дверей і співає):

Мотьо пес, Мотьо пес
Єго Сура сука,
Жиденята то песята!
Не велика штука!

(Виходять всі крім війта, Семена, Тараса).

ВІЙТ: Славити Господа Бога, майже Його чудом злодійня попалася в наші руки. А еще і тішить мене тото, що не наші люде, не селяне належать до розбишак!

ТАРАС: Ай бо крадіж — то найгірший порок і найбільше сорому наносить.

Семен: Знаєте війте, дивлюся на тоту хату і дивні гадки тиснуться на ум. Через піянство перейшла вона в руки жида, а через злодійство жид її втратить. В чіїж тепер перейде руки?

ВІЙТ: В наші громадські! Ми купимо її, тут перенесем нашу крамницю і читальню і тут будемо просвіщати і себе і дітей наших. Внукам еще будемо розказувати, як в хаті тій злодійня попалася в наші руки, — нехай кожний знає, памятає і почитає заповіди Божі, з котрих семе: — **"Не кради!"**

Кінець